

บันทึกข้อความ

คณะวิศวกรรมศาสตร์	
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย	
เลขรับ	5249
วันที่	18-08-2566
เวลา	18.21 น.

ส่วนราชการ... กองนโยบายและแผน สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
โทร. ๐-๗๕๓๑-๗๑๐๐ ต่อ ๒๐๔๐ โทรสาร ๐-๗๕๓๑-๗๑๓๙
ที่ อว ๐๖๕๕.๑๘/๔๖๓ วันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๖
เรื่อง... ขอนำส่งหนังสือเพื่อประชาสัมพันธ์จำนวน ๑ ฉบับ

เรียน หัวหน้าหน่วยงานในสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

ด้วยกองนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ขอแจ้งเวียนหนังสือของสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ที่ อว ๐๒๐๕.๓/ว ๑๕๙๔๒ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๖ เรื่อง ผลการประชุมเพื่อขับเคลื่อนนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ไปสู่การปฏิบัติ

ในการนี้ กองนโยบายและแผนขอประชาสัมพันธ์หนังสือฉบับดังกล่าวมายังหน่วยงานของท่าน รายละเอียดดังเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นางสาววินเพ็ญ จิตตพงศ์)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการ
รักษาการแทน ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผน

เรียน คณะบดี

เพื่อโปรดทราบ

กองนโยบายและแผน แจ้งหนังสือจาก สป.อว.
เรื่อง ผลการประชุมเพื่อขับเคลื่อนนโยบายและแผน
ระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566-
2570) ไปสู่การปฏิบัติ

เห็นควรมอบงานแผนศึกษาข้อมูล และ
ประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรในสังกัดทราบ

ปานรดา
18 ส.ค. 66

22 ส.ค. 66

ทราบ และมอบตั้งเสนอ

23 ส.ค. 66

นโยบายและแผน
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
เลขรับ 1424
วันที่ 17 ส.ค. 66
เวลา 09.41 น.

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
3399
เลขรับ
วันที่ 16/08/2566
เวลา 14.27 น.

ที่ อว ๐๒๐๕.๓/ว๑๕๙๔๒

ถึง สถาบันอุดมศึกษาของรัฐและหน่วยงานในสังกัดของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

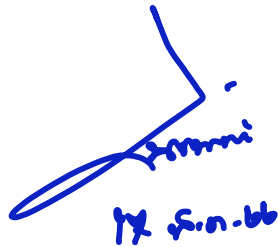
ด้วย สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและนวัตกรรมแห่งชาติ มีหนังสือ ที่ นร ๐๘๐๙/๓๓๓๐ ลงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๖ แจ้งว่าตามที่ได้จัดการประชุมเพื่อขับเคลื่อนนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ไปสู่การปฏิบัติ ภายใต้หัวข้อ “เมื่อโลกปรับและภัยเปลี่ยน : ร่วมเดินหน้า ๑๗ นโยบาย มุ่งสู่ประเทศไทยมั่นคงอย่างยั่งยืน” เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๐๐ น. ณ ห้องพระพรหม โรงแรมอัสวิน แกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพฯ และการประชุมทางไกลผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยการประชุมฯ ดังกล่าว ให้ความสำคัญกับการประเมินและวิเคราะห์สถานการณ์อันเป็นภัยคุกคามต่อเนื่อง การประสานและบูรณาการการทำงานร่วมกันของหน่วยงาน ตั้งแต่ระดับนโยบายและระดับพื้นที่ เพื่อขับเคลื่อนแผนงานโครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ และสำนักงานฯ ได้จัดทำผลการประชุมส่งให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม แจ้งหน่วยงานในสังกัดทราบต่อไปด้วย รายละเอียดดัง QR code ท้ายหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

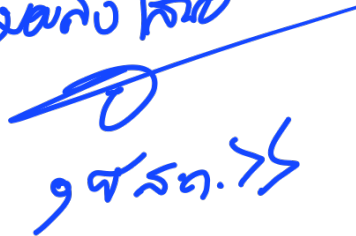
เรียน อธิการบดี

เพื่อแจ้งกรมการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ณ ๑๖/๐๘/๖๖

17 ส.ค. 66

อชวิทย์ ไชย

๑๘ ส.ค. ๖๖

ที่ นร ๐๘๐๙/กตท๐

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ
ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

← สิงหาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ผลการประชุมเพื่อขับเคลื่อนนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)
ไปสู่การปฏิบัติ

เรียน ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

อ้างถึง หนังสือสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ที่ นร ๐๘๐๙/๖๒๐๐ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย ผลการประชุมฯ

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ได้จัดการประชุมเพื่อขับเคลื่อนนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ไปสู่การปฏิบัติ ภายใต้หัวข้อ “เมื่อโลกปรับและภัยเปลี่ยน : ร่วมเดินหน้า ๑๗ นโยบาย มุ่งสู่ประเทศไทยมั่นคงอย่างยั่งยืน” เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๐๐ น. ณ ห้องพระพรหม โรงแรมอศวีนิ แกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพฯ และการประชุมทางไกลผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยมี เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นประธาน ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ในการนี้ สำนักงานฯ ได้จัดทำผลการประชุมฯ ดังกล่าว โดยให้ความสำคัญกับการประเมินและวิเคราะห์สถานการณ์อันเป็นภัยคุกคามอย่างต่อเนื่อง การประสานและบูรณาการการทำงานร่วมกันของหน่วยงาน ตั้งแต่ระดับนโยบายและระดับพื้นที่ เพื่อขับเคลื่อนแผนงาน โครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ โดยถ่ายทอดเป้าหมาย จุดเน้น และกลยุทธ์ไปสู่การขับเคลื่อนแผน ความสำคัญของจังหวัดภายใต้การบริหารของผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะประธานกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการและหน่วยงานในระดับพื้นที่ ชุมชน ท้องถิ่น และความร่วมมือจากทุกภาคส่วนให้เข้ามามีส่วนร่วมและบูรณาการการทำงานร่วมกัน (ดังสิ่งที่ส่งมาด้วย)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และกรุณาแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดทราบด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายรัชกรณ์ นภาพรพิพัฒน์)

รองเลขาธิการฯ ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ

กองนโยบายและยุทธศาสตร์ความมั่นคง

โทร. ๐ ๒๖๒๙ ๘๐๐๐ ต่อ ๑๒๑๗ โทรสาร. ๐ ๒๖๒๙ ๘๓๔๗

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@nsc.go.th

ผลการประชุมเพื่อขับเคลื่อนนโยบายและแผนระดับชาติ
ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ไปสู่การปฏิบัติ
เรื่อง “เมื่อโลกปรับและภัยเปลี่ยน : ร่วมเดินทาง ๑๗ นโยบาย มุ่งสู่ประเทศไทยมั่นคงอย่างยั่งยืน
วันศุกร์ที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๒๕ - ๑๐.๔๐ น.
ณ ห้องพระพรหม ชั้น ๓ โรงแรมอัสคิน แกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพฯ

๑. สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติขอสรุปผลการประชุมเพื่อขับเคลื่อนนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ไปสู่การปฏิบัติ ภายใต้หัวข้อ “เมื่อโลกปรับ และภัยเปลี่ยน: ร่วมเดินทาง ๑๗ นโยบาย มุ่งสู่ประเทศไทยมั่นคงอย่างยั่งยืน” เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๐๐ น. ณ ห้องพระพรหม ชั้น ๓ โรงแรมอัสคิน แกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพฯ และการประชุมทางไกลผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ระบบ Zoom Cloud Meetings) โดยมี เลขานุการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นประธาน ดังนี้

๒. ข้อเท็จจริง การประชุมฯ มีเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างการรับรู้และส่งเสริมความเข้าใจนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ในฐานะแผนระดับที่ ๒ รองรับยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง เพื่อเป็นกรอบทิศทางดำเนินการป้องกัน แจ่งเตือน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคามเพื่ออำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งดำเนินการตาม พระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยกิจกรรมภายในงาน ประกอบด้วย การบรรยายพิเศษของเลขานุการสภาความมั่นคงการอภิปรายจากมุมมองภาครัฐและภาคส่วนอื่นที่เกี่ยวข้อง การฉายวิดิทัศน์ และการจัดแสดงบอร์ดนิทรรศการ ซึ่งมีผู้เข้าร่วมการประชุมและผู้สนใจเข้ารับฟัง ณ โรงแรม จำนวน ๑๕๐ คน และผ่านระบบออนไลน์ (ระบบ Zoom จำนวน ๓๐๐ คน และช่องทาง Facebook live ของสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติร่วมกับสำนักข่าวกรมประชาสัมพันธ์ ๓,๙๐๐ ยอดการเข้าชม (Views)

๓. ผลการประชุม

๓.๑ เลขานุการสภาความมั่นคงแห่งชาติกล่าวเปิดการประชุมและบรรยายพิเศษ เรื่อง “เมื่อโลกปรับ และภัยเปลี่ยน: มองจากทัศนคติความมั่นคงไทย พุ่งเป้ายกระดับขับเคลื่อน ๑๗ นโยบายและแผนความมั่นคง” ได้มอบนโยบายเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์เป็นรูปธรรม ๖ ประการ (รายละเอียดตามเอกสารแนบ ๑) ดังนี้

๓.๑.๑ หน่วยงานของรัฐมีการประสานและบูรณาการการทำงานร่วมกันตั้งแต่ระดับนโยบายและระดับพื้นที่ โดยเข้ามามีส่วนร่วมตลอดกระบวนการทำงานเพื่อขับเคลื่อนแผนงาน โครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ

๓.๑.๒ การถ่ายทอดเป้าหมาย จุดเน้น และกลยุทธ์ของนโยบายและแผนความมั่นคง ไปสู่การขับเคลื่อนแผนระดับที่ ๓ หรือแผนปฏิบัติราชการของหน่วยงาน

๓.๑.๓ การประเมินและวิเคราะห์สถานการณ์อันเป็นภัยคุกคามอย่างต่อเนื่อง

๓.๑.๔ การผลักดันโครงการสำคัญที่สำคัญที่สะท้อนถึงเป้าหมายและความสำเร็จของงาน และจัดทำกรอบงบประมาณรองรับ ตลอดจนมีการติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

๓.๑.๕ ความสำคัญของจังหวัดภายใต้การบริหารของผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะประธานกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการและหน่วยงานในระดับพื้นที่ ชุมชน ท้องถิ่น

๓.๑.๖ ความร่วมมือจากทุกภาคส่วนให้เข้ามามีส่วนร่วมและบูรณาการทำงานร่วมกัน โดยเฉพาะภาคประชาชน ซึ่งต้องขับเคลื่อนการดำเนินงานให้สะท้อนความต้องการของประชาชน และเป็นไปตามศักยภาพในแต่ละพื้นที่ เพื่อให้พร้อมรับมือต่อความท้าทาย และความเสี่ยงของประเด็นความมั่นคงทุกรูปแบบได้อย่างรอบด้านและทันที่

๓.๒ การอภิปราย เรื่อง “เดินทางนโยบายความมั่นคงไทย รับมือความท้าทายใหม่ในโลกที่เปลี่ยนแปลง” ให้ความสำคัญกับบทบาทภาครัฐในการขับเคลื่อนนโยบายและแผนระดับชาติฯ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ไปสู่การปฏิบัติในพื้นที่ มุ่งเน้นประเด็นความมั่นคงสำคัญ อาทิ ความมั่นคงทางชายแดน ความมั่นคงทางทะเล การสร้างดุลยภาพระหว่างประเทศ ความแตกต่างทางอุดมการณ์ ความคิดและความเชื่อในบริบทความมั่นคง ดำเนินรายการโดย รศ.ดร.ดุลยภาค ปรีชารัชช อาจารย์ประจำโครงการเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้ (รายละเอียดตามเอกสารแนบ ๒)

๓.๒.๑ นายชัยรัตน์ ศิริวัฒน์ เอกอัครราชทูตประจำกระทรวงการต่างประเทศ เน้นย้ำแนวคิด “การให้ประชาชนคนไทยเป็นศูนย์กลาง” ที่ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในด้าน การเสริมสร้างความมั่นคง การยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน และการรักษาสถานะของไทยต่อสังคมนานาชาติ โดยมีบริบทและสภาวะแวดล้อมที่เชื่อมโยงกับการแข่งขันและขยายอิทธิพลของประเทศมหาอำนาจ การเร่งพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อลดภาวะพึ่งพิงจากต่างประเทศและอาชญากรรมทางไซเบอร์ ตลอดจนปัญหาสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งหน่วยงานภาครัฐร่วมกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องบูรณาการแก้ไขปัญหาที่ใช้กลไกและกฎหมาย ควบคู่ไปกับการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน บนพื้นฐานการรักษาผลประโยชน์แห่งชาติ และการเสริมสร้างดุลยภาพระหว่างประเทศที่เหมาะสม

๓.๒.๒ นายทรงกลด สว่างวงศ์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบูรณ์ ช่วยราชการสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ให้ความสำคัญต่อการวางรากฐานความมั่นคงตั้งแต่ระดับหมู่บ้าน ชุมชน หรือตำบล รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่จะต้องเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนงาน เนื่องจากมีความใกล้ชิดกับประชาชนและมีความเข้าใจความแตกต่างของแต่ละพื้นที่ ควบคู่กับการอาศัยความร่วมมือและการบูรณาการการทำงานกับภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งนี้ กระทรวงมหาดไทยมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนประเด็นความมั่นคงทางชายแดน ประเด็นการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และประเด็นการเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่

๓.๒.๓ พล.ท. นพนันต์ ชั้นประดับ ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ความมั่นคงสามารถพิจารณาผ่านประเด็นทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และอื่น ๆ โดยต้องคำนึงถึงบริบทหรือสภาวะแวดล้อมที่หากเกิดความผิดปกติ (ไม่ปกติ) ด้วยปัจจัยหรือตัวแสดงใดสามารถพิจารณาเป็นภัยหรือปัญหาความมั่นคงที่ต้องได้รับการบริหารจัดการ การปรับปรุงแก้ไข หรือการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างความมั่นคง จึงต้องให้ความสำคัญกับการสร้างองค์ความรู้ทางวิชาการอย่างบูรณาการ เพื่อนำมายกระดับและต่อยอดการดำเนินงานด้านความมั่นคง

๓.๒.๔ น.อ. กิติกรณ์ กาญจนวณิชย์ รองผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผน ศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ภัยคุกคามทางทะเลมีแนวโน้มการเกิดเหตุสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ โดยพบว่าอัตราการเกิดอุบัติเหตุทางทะเลเป็นเหตุการณ์ภัยคุกคามที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งที่สุดในรอบ ๙ ปี

ที่ผ่านมา ทำให้การดำเนินงานต้องให้ความสำคัญกับการสร้างความตระหนักรู้ การรับรู้ และความเข้าใจ สถานการณ์และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับภาพสถานการณ์ทางทะเล (Maritime Domain) ตลอดจนบูรณาการร่วมกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรรับผิดชอบพื้นที่ทางบก หรือ สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ (สพฉ.) ที่มีความร่วมมือด้านระบบการแพทย์ฉุกเฉินทางทะเล

๓.๓ การอภิปราย เรื่อง “อนาคตความมั่นคงไทยในมือของทุกคน ท่ามกลาง ความเปลี่ยนแปลงของบริบทโลกใหม่” ให้ความสำคัญกับมุมมองและข้อเสนอแนะภาคีเครือข่ายนอกภาครัฐ ในการเข้ามีส่วนร่วมขับเคลื่อนงานด้านความมั่นคงของประเทศ รองรับการเปลี่ยนแปลงของบริบท และสภาวะแวดล้อมด้านความมั่นคง ข้อจำกัด ความท้าทาย และโอกาสการเสริมสร้างความมั่นคงแบบองค์รวม รวมถึงความมั่นคงของมนุษย์ ดำเนินรายการโดย ดร. ภัณณิน สุমনะเศรษฐกุล ผู้เชี่ยวชาญด้านอนาคตศึกษา สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้ (รายละเอียดตามเอกสารแนบ ๓)

๓.๓.๑ นายกฤษดา สมประสงค์ ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น คือ ทางรอดของประเทศไทย โดยเน้นย้ำถึง “ตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ตลอดจนการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับประชาชนในระดับพื้นที่เป็นปัจจัยสำคัญในการเตรียมพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ รวมทั้งเปิดพื้นที่การมีส่วนร่วมให้แก่ตำบล ชุมชน หมู่บ้าน และประชาชนทุกคน ที่จะช่วยแก้ไขปัญหาล้างคัมให้คลี่คลาย และเกิดการพัฒนาที่สอดคล้องกับศักยภาพเชิงพื้นที่อย่างเหมาะสม

๓.๓.๒ ดร.กฤษฎา บุญชัย เลขาธิการสถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา ความเสื่อมโทรม ของสิ่งแวดล้อมหรือปัญหาสภาวะโลกร้อนเป็นเพียงส่วนขยายของความขัดแย้งในสังคมที่เกิดขึ้น จึงต้องให้ความสำคัญกับการเข้าถึงทรัพยากรอย่างทั่วถึง เป็นธรรม และขจัดความเหลื่อมล้ำในสังคม โดยเฉพาะ กลุ่มบุคคลเปราะบาง ซึ่งหมายถึงคนยากจน คนชายขอบ และกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ซึ่งในระยะต่อไปย่อมได้รับ ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความผันผวนของสภาพภูมิอากาศและภาวะโลกร้อน

๓.๓.๓ ศาสตราจารย์ ดร.เอก ตั้งทรัพย์วัฒนา อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วาทกรรมผ่านสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) เป็นการสร้างอำนาจที่ได้กลายเป็น เครื่องมือทางการเมืองและความมั่นคงที่มีประสิทธิภาพอย่างมาก รวมทั้งมีบทบาทสำคัญในการทำสงคราม ไฮบริด (Hybrid War) ซึ่งต่อสู้กันในเรื่องข้อมูลที่เชื่อมโยงกับอารมณ์ ความรู้สึก ความเชื่อ และความไม่รู้ ดังนั้น จะต้องมีการ “หลัก” ในการศึกษา/ความรู้ทางการเมือง และกระบวนการวิเคราะห์ทางการเมือง โดยการใช้ “สติ” และ “ปัญญา” ให้วิเคราะห์บนพื้นฐานข้อเท็จจริง ความน่าเชื่อถือ และความเสถียรของข้อมูลที่นำมาใช้

๓.๓.๔ นายปรนนต์ วิฑูรย์กุล กรรมการบริหาร สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เน้นย้ำบทบาทและความพร้อมของภาคเอกชนร่วมกับภาครัฐในการสนับสนุนประเด็นความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และการเตรียมความพร้อมรับมือความท้าทายของเศรษฐกิจไทยที่ต้องจัดการเร่งด่วน ๖ ประเด็น ได้แก่ ๑) กับดักรายได้ปานกลาง ๒) ชีตความสามารถในการแข่งขัน ๓) การเติบโตที่ไม่สมดุล ๔) ความยากจนเรื้อรัง ๕) สังคมผู้สูงอายุ และ ๖) ภาระทางการคลัง รวมถึงแนวทางการยกระดับอุตสาหกรรมไทยสู่ความยั่งยืน สอดคล้องกับวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) และ BCG Model

กองนโยบายและยุทธศาสตร์ความมั่นคง

๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๖

สรุปการบรรยายพิเศษของเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ
เรื่อง “เมื่อโลกปรับและภัยเปลี่ยน : มองจากทัศนคติความมั่นคงไทย
พุ่งเป้ายกระดับขับเคลื่อน ๑๗ นโยบายและแผนความมั่นคง”
การประชุมเพื่อขับเคลื่อนนโยบายและแผนระดับชาติ
ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ไปสู่การปฏิบัติ
วันศุกร์ที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๒๕ - ๑๐.๔๐ น.
ณ ห้องพระพรหม ชั้น ๓ โรงแรมอัสคิน แกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพฯ

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ มีความมุ่งมั่นให้ทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมและสนับสนุนการดำเนินงานด้านความมั่นคง สาเหตุประการหนึ่งสืบเนื่องจากเมื่อพิจารณาว่า ถึงแม้ประเทศไทยจะมีตำแหน่งที่ตั้งสามารถเป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยมีความได้เปรียบด้านยุทธศาสตร์การคมนาคมและมีที่ตั้งเอื้อต่อการเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ แต่โลกทุกวันนี้ได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วได้ก้าวเข้าสู่โลกดิจิทัล และสถานการณ์ภัยคุกคามมีการปรับเปลี่ยนทั้งเหตุปัจจัยภายนอกและเหตุปัจจัยภายในประเทศในแต่ละช่วงเวลา ส่งผลต่อการกำหนดนโยบายหรือจากทัศนคติด้านความมั่นคงของประเทศไทย

ดังนั้น ภาพความมั่นคงขณะนี้ จึงเป็นการมองในเชิง “ความมั่นคงแบบองค์รวม” ไม่ว่าจะเป็นมิติทางการเมือง การทหาร เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมถึงทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ที่มีความเชื่อมโยงกันในหลายประเด็นปัญหาที่พบเห็นในปัจจุบัน และหลายภาคส่วนเข้ามาทำงานและประสานการปฏิบัติร่วมกัน ทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ ไม่เฉพาะผู้ที่มีหน้าที่ปฏิบัติงานด้านความมั่นคงโดยตรงเท่านั้น

ด้วยเหตุนี้ การวางยุทธศาสตร์ หรือ นโยบาย รวมถึงการจัดทำจากทัศนคติในแต่ละประเด็นความมั่นคง ยังคงครอบคลุมภัยคุกคามแบบดั้งเดิม และภัยคุกคามแบบใหม่ เพื่อให้ประเทศชาติมีความมั่นคงและคนในสังคมอยู่ดีมีสุข อันเป็นเป้าหมายหลักของนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติที่ทางสภาความมั่นคงแห่งชาติได้กำหนดขึ้นในห้วงระยะเวลา ๕ ปี

ในการดำเนินงานในห้วงที่ผ่านมา หน่วยงานความมั่นคงได้ร่วมกับภาคีเครือข่ายได้มีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงด้วยดีมาโดยตลอด อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานขับเคลื่อนความมั่นคงทั้งในปัจจุบันและในระยะต่อไป เมื่อพิจารณาสถานการณ์ หรือบริบทความมั่นคงระดับโลก ระดับภูมิภาค และระดับประเทศ พบว่ามีแนวโน้มเผชิญความท้าทายทั้งต่อความมั่นคงของมนุษย์และความมั่นคงของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องปัญหาอาชญากรรม ปัญหาการค้ามนุษย์ ปัญหาความมั่นคงทางไซเบอร์ ความขัดแย้งในเรื่องดินแดน

สถานการณ์ที่สำคัญในระดับโลก จะเห็นได้ว่า ในห้วงที่ผ่านมามีการแข่งขันและขยายอิทธิพลระหว่างประเทศมหาอำนาจอย่างเข้มข้น เพื่อแสดงความเป็นผู้นำ (global leadership) และเป็นส่วนสำคัญในการจัดระเบียบโลกจากที่เคยมีการต่อสู้กันในเรื่องลัทธิอุดมการณ์ในยุคสงครามเย็น โดยปัจจุบันทั้งสหรัฐอเมริกาและจีนต่างเป็นมหาอำนาจที่มีบทบาทนำในเวทีโลก ซึ่งสหรัฐฯ ผลักดันความร่วมมือเศรษฐกิจอินโด-แปซิฟิก ในขณะที่จีนได้ผลักดันข้อริเริ่มหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง หรือ BRI ซึ่งการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยหรือสถานการณ์ความขัดแย้งของ

ประเทศมหาอำนาจทั้งสองย่อมส่งผลกระทบต่อประเทศอื่น ทั้งทางตรงและทางอ้อม ยกตัวอย่างกรณีวิกฤตรัสเซีย - ยูเครน ได้ส่งผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงห่วงโซ่อุปทานโลกที่อาจนำไปสู่วิกฤตพลังงานและอาหาร ในขณะเดียวกัน เมื่อพิจารณาแนวโน้มการรวมกลุ่มของหัวอำนาจต่าง ๆ ได้มีการต่อรองผลประโยชน์ร่วมกัน และเร่งรัดกระบวนการแยกตัวของระบบการเมือง การทหาร เศรษฐกิจ และเทคโนโลยีระหว่างกลุ่มประเทศต่าง ๆ ให้ชัดเจน และรวดเร็วยิ่งขึ้น ตลอดจนการแสวงประโยชน์จากความทันสมัยของเทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งอนาคต รวมถึงการกล่าวถึงความมั่นคงทางอวกาศที่จะเป็นสนามรบในอนาคต เช่นเดียวกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอย่างฉับพลัน (Technology Disruption) มีแนวโน้มความเสี่ยงไปสู่สถานการณ์การโจมตีทางไซเบอร์และอาชญากรรมทางไซเบอร์ แม้แต่สถานการณ์การก่อการร้ายก็มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบและวิธีการไปจากเดิมจะพบการก่อเหตุในลักษณะปฏิบัติการโดยลำพังมากขึ้น ซึ่งเชื่อมโยงกับแนวคิดสุดโต่งที่นิยมความรุนแรง หรือใช้เป็นช่องทางในการฟอกเงินและการให้เงินอุดหนุนต่อการก่อการร้าย นอกจากนี้ ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศและภาวะโลกร้อนจะยังคงเป็นโจทย์ท้าทายของโลกอย่างต่อเนื่อง

ในขณะที่ระดับภูมิภาค เมื่อพูดถึงภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นเส้นทางคมนาคมและแหล่งทรัพยากรที่สำคัญ ส่งผลให้เกิดแนวโน้มความท้าทายในหลายพื้นที่ ทั้งชายแดน ทะเล และอากาศ รวมถึงเชื่อมโยงกับการแข่งขันและขยายอิทธิพลของมหาอำนาจ ไม่ว่าจะเป็นกรณีพิพาทบริเวณทะเลจีนใต้ ความตึงเครียดกรณีไต้หวันกับจีน และปัญหาคาบสมุทรเกาหลี ในขณะที่การดำเนินการความสัมพันธ์กับประเทศอื่น ๆ ที่มีพื้นที่ชายแดนติดกับไทย ก็ยังต้องมีความร่วมมือร่วมกันในมิติต่าง ๆ เพื่อลดทอนไม่ให้เกิดความขัดแย้ง หรือขจัดเงื่อนไขอันเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาร่วมกัน โดยไทยได้ส่งเสริมบทบาทเชิงรุกอย่างสร้างสรรค์ระหว่างประเทศ รวมถึงความร่วมมือกับอาเซียนในกรอบที่เรียกว่า ความเป็นแกนกลางของอาเซียน หรือ ASEAN Centrality และมีความร่วมมือผ่านกลไกระดับต่างๆ ทั้งพหุภาคีและทวิภาคี

สำหรับฉกทศน์บริบทความมั่นคงในระดับประเทศ ได้มีการประเมินปัญหาที่เป็นผลจากภายนอกเข้ามายังภายในประเทศ หรือเป็นผลจากบริบทสังคมภายในของไทย อาทิ ปัญหายาเสพติด ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ การทุจริตคอร์รัปชัน การค้ามนุษย์ อาชญากรรมข้ามชาติ การบุกรุกและทำลายทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม แนวคิดสุดโต่งที่นิยมความรุนแรง ตลอดจนสาธารณสุขที่มีระดับความรุนแรงส่งผลกระทบสูงที่เกิดขึ้น นอกจากนี้ สิ่งสำคัญประการหนึ่งของความท้าทายในประเทศที่อยู่ระหว่างภาวะการเปลี่ยนแปลงหรือช่วงเปลี่ยนผ่านเป็นเรื่องทางสังคม ความคิด ความเชื่อ และการแสดงความคิดเห็นผ่านเวทีต่าง ๆ ซึ่งเป็นผลมาจากความหลากหลายทางอายุ อาชีพ และสถานะทางสังคม รวมถึงการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้เป็นเครื่องมือที่ทำให้รูปแบบและวิธีการเปลี่ยนแปลงแบบพลิกผันได้ โดยเฉพาะผ่านสื่อสังคมออนไลน์ หากนำไปใช้เป็นช่องทางบิดเบือนข้อมูล หรือการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเป็นเท็จ จึงต้องอยู่บนพื้นฐานการอยู่ร่วมกันให้เกิดพื้นที่ของการพูดคุยหาทางออกอย่างสร้างสรรค์ท่ามกลางสังคมพหุวัฒนธรรมในประเทศไทย พร้อมทั้งเสริมสร้างการอยู่ร่วมกันบนความหลากหลายทางสังคม

ดังนั้น การวางกรอบทิศทางการทำงานด้านความมั่นคงในห้วง ๕ ปีนี้ ภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติ ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ได้ปรับกระบวนทัศน์ (Paradigm) การขับเคลื่อนให้สามารถวางรากฐานความมั่นคงของประเทศให้เกิดความยั่งยืน โดยสามารถป้องกัน แจ้งเตือน แก้ไข หรือระงับยับยั้ง

ภัยคุกคาม เพื่อดำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ และรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์ จึงเป็นการกำหนดทิศทางที่มุ่งเป้าหมาย การป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงที่มีผลกระทบรุนแรงและความเสี่ยงสูง โดยเฉพาะปัญหาความมั่นคง เร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการแก้ไขโดยเร็วและทันที่ โดยวางรากฐานความมั่นคงของประเทศอยู่ที่สถาบันครอบครัว และสถาบันการศึกษา ตลอดจนการเข้ามามีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อนงานความมั่นคง

ความมั่นคงจึงเป็นเรื่องพื้นฐานของทุกคนตาม “วัฏจักรความมั่นคง” หรือ “Security Cycle” เริ่มตั้งแต่ ช่วงแรกเกิด สถาบันครอบครัวเป็นสถาบันพื้นฐานของสังคมแรกเริ่มที่มีหน้าที่สำคัญยิ่งในการสร้างคน การบ่มเพาะ ความคิด พฤติกรรม และการแสดงออก หากพื้นฐานครอบครัวดี มีความเข้มแข็งจากภายใน จะส่งผลลัพธ์ที่ดี ในการที่บุคคลหนึ่งสามารถรับมือความท้าทายต่าง ๆ จากภายนอกได้เป็นอย่างดี การปลูกฝังจิตสำนึก ค่านิยม และหลักคุณธรรมจริยธรรม การคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะและส่วนรวม อันจะนำไปสู่สังคมแห่งการแบ่งปันเอื้อเฟื้อ

แม้ว่าแต่ละครอบครัวมีความหลากหลายจากปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ แต่ทุกคน สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ในสังคมด้วยความสุข ซึ่งกระบวนการทำงานในส่วนนี้ต้องเริ่มจากการสร้างสัทธิขั้นพื้นฐานที่มีความเท่าเทียม ยุติธรรม และทั่วถึง เพื่อลดปัญหาความยากจน ความเหลื่อมล้ำ รวมถึงปัญหาอาชญากรรมต่าง ๆ เพื่อให้หลุดพ้น ความอ่อนแออันเกิดจากจุดเริ่มต้นของสถาบันครอบครัว

เมื่อก้าวเข้าสู่วัยเรียน สถาบันการศึกษาเป็นสถาบันที่สองในการอบรมคนให้เป็นพลเมืองดี และดำเนินชีวิต ด้วยการกระทำดีมีคุณภาพ ซึ่งช่วยส่งเสริมความเจริญงอกงามของบุคคล ทั้งทางร่างกาย สติปัญญา ความประพฤติ และสังคมให้สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสมกับสิ่งแวดล้อมและดำรงอยู่ได้ท่ามกลางความท้าทายทุกรูปแบบ อย่างไรก็ตาม การศึกษามีใช้หมายรวมถึงเฉพาะการเรียนจบจากโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัยเท่านั้น แต่ยังมี ความหมายกว้างขวางครอบคลุมไปถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิตจากแหล่งข้อมูลองค์ความรู้ต่าง ๆ โดยทุกคนสามารถ เข้าถึงได้ง่าย ในโลกของเทคโนโลยีที่เต็มไปด้วยข้อมูลมากมายให้เรียนรู้ ขณะเดียวกันก็เป็นความท้าทายที่จะต้อง คิดอย่างมีเหตุผล มีการตรวจสอบข้อเท็จจริง เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม เพื่อความสำเร็จในการดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกัน ในสังคม

และเมื่อสำเร็จการศึกษา ทุกคนก้าวเข้าสู่วัยทำงาน สถานที่ทำงานและการปฏิสัมพันธ์กับผู้คน ที่หลากหลาย มีส่วนสำคัญที่ช่วยสร้าง รูปแบบและแนวทางในการใช้ชีวิตประจำวัน ภายใต้กฎระเบียบที่มีอยู่ เนื่องด้วยการทำงานเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้มนุษย์นับถือตนเอง ร่วมกับการเคารพและให้เกียรติผู้อื่น และมีการพัฒนา สมรรถภาพในการทำงาน สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความเห็นที่แตกต่างและสภาวะแวดล้อมในทุกสังคม คนมีงาน ทำได้และมีคุณภาพชีวิตที่ดีย่อมสร้างสรรค์ผลงานเป็นคนที่มีความดี และทำให้ประเทศพัฒนาและสามารถรับมือ เตรียมพร้อมในเรื่องต่าง ๆ ได้ ขณะเดียวกัน หากไม่มีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์จะนำไปสู่ปัญหาสังคมและ เสถียรภาพความมั่นคงของประเทศได้ ไม่ว่าจะเป็นการเข้าไปพัวพันกับการก่ออาชญากรรม ปัญหายาเสพติด หรือ การหาทางออกที่ใช้ความรุนแรง เป็นต้น

นอกจากนี้ การมีระบบบริการสุขภาพและสาธารณสุข ซึ่งมีใช้แค่การรักษาพยาบาลเมื่อยามเจ็บป่วยใช้ เท่านั้น มีส่วนสำคัญในการส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาพกายและจิตที่ดี กรณีของโรคติดเชื้อโควิด-19 เป็นตัวอย่าง สำคัญที่ทำให้เราเห็นถึงวิวัฒนาการของเชื้อโรคต่าง ๆ ที่ยังมีแนวโน้มยกระดับโรคติดต่ออุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ

ที่อาจแพร่ไปสู่ผู้อื่นได้อย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ในขณะที่เราได้ก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงวัยแล้ว ซึ่งจะมาพร้อมกับความเปราะบางทั้งทางด้านกายภาพ จิตใจ และสังคม การที่ครอบครัว คนรอบข้าง สังคม รวมไปถึงรัฐต้องเข้ามาจำเป็นต้องใช้เวลา เงินทอง และทรัพยากรต่าง ๆ ย่อมกระทบต่อทั้งด้านส่วนตัวและองค์รวมทางเศรษฐกิจ สังคม และระบบโครงสร้างต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมรองรับทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

ด้วยเหตุนี้ การขับเคลื่อนนโยบายและแผนความมั่นคงไปสู่การปฏิบัติ จึงขอความร่วมมือ ๕ ประการ ดังนี้

ประการแรก หน่วยงานของรัฐได้มีการประสานและบูรณาการการทำงานร่วมกันตั้งแต่ระดับนโยบายและระดับพื้นที่ โดยเข้ามามีส่วนร่วมตลอดกระบวนการทำงานเพื่อขับเคลื่อนแผนงาน โครงการ กิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นพลังขับเคลื่อนสำคัญในการยกระดับการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงและศักยภาพการบริหารจัดการทุกมิติอย่างมีประสิทธิภาพ

ประการที่สอง การถ่ายทอดเป้าหมาย จุดเน้น และกลยุทธ์ของ นโยบายและแผนความมั่นคง ไปสู่การขับเคลื่อนแผนระดับที่ ๓ หรือในแผนปฏิบัติการราชการของหน่วยงาน โดยกำหนดโครงการสำคัญในลักษณะห่วงโซ่คุณค่า หรือ Value Chain ที่มีการประสานและสนับสนุนซึ่งกันและกันในการทำงานข้ามหน่วยงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายเดียวกันภายใต้นโยบายฯ ฉบับนี้

ประการที่สาม การประเมินและวิเคราะห์สถานการณ์อันเป็นภัยคุกคามอย่างต่อเนื่อง โดยนำเอกสาร การศึกษาวิจัย ข้อเสนอทางวิชาการ ความเห็นของภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน มาใช้ประโยชน์ในกระบวนการกำหนด ทบทวน ปรับปรุง เพื่อเตรียมความพร้อมและแจ้งเตือนภัยต่างๆ ทั้งในระยะสั้น ระยะปานกลาง และระยะยาว

ประการที่สี่ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติจะได้ร่วมกับหน่วยงานเจ้าภาพภายใต้นโยบายและแผนฯ ฉบับนี้ ร่วมกันผลักดันโครงการสำคัญที่สะท้อนถึงเป้าหมายและความสำเร็จของงาน และจัดทำกรอบงบประมาณรองรับตลอดจนมีการติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

ประการที่ห้า ความสำคัญของจังหวัดภายใต้การบริหารของผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะประธานกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการและหน่วยงานในระดับพื้นที่ ชุมชน ท้องถิ่น มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จในการขับเคลื่อนนโยบายและแผนความมั่นคง ทั้ง ๑๗ เรื่อง

ประการสุดท้าย ความสำเร็จของการขับเคลื่อนงานความมั่นคงไม่จำกัดเฉพาะหน่วยงานภาครัฐเท่านั้น ที่สำคัญต้องอาศัยความร่วมมือจากภาคีต่าง ๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วมและบูรณาการการทำงานร่วมกัน ทั้งภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม ภาคการเมือง สื่อมวลชน และที่สำคัญที่สุด คือ ภาคประชาชน โดยเฉพาะจุดเน้นในการขับเคลื่อนงานให้สะท้อนความต้องการของประชาชน และเป็นไปตามศักยภาพในแต่ละพื้นที่ เพื่อให้พร้อมรับมือ ต่อความท้าทายและความเสี่ยงของประเด็นความมั่นคงทุกรูปแบบได้อย่างรอบด้านและทันที่

กองนโยบายและยุทธศาสตร์ความมั่นคง

๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๖

สรุปผลการอภิปราย

เรื่อง “เดินทางนโยบายความมั่นคงไทย รับมือความท้าทายใหม่ในโลกที่เปลี่ยนแปลง”

การประชุมเพื่อขับเคลื่อนนโยบายและแผนระดับชาติ

ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ไปสู่การปฏิบัติ

วันศุกร์ที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๒๕ - ๑๐.๔๐ น.

ณ ห้องพระพรหม ชั้น ๓ โรงแรมอัสคิน แกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพฯ

นายชัยรัตน์ ศิริวัฒน์ เอกอัครราชทูตประจำกระทรวงการต่างประเทศ

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) มีความสอดคล้องกับนโยบายและแผนการต่างประเทศที่จัดทำภายใต้แนวคิด “การให้ประชาชนคนไทยเป็นศูนย์กลาง” ที่ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ทั้งในด้านการเสริมสร้างความมั่นคง การยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน ตลอดจนการรักษาสถานะของไทยต่อสังคมนานาชาติ ซึ่งต้องอาศัยการบูรณาการจากทุกภาคส่วน โดยกระทรวงการต่างประเทศ ได้รับมอบหมายให้เป็นเจ้าภาพขับเคลื่อนแผนระดับที่ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่างประเทศ ที่บูรณาการการดำเนินงานภายใต้กฎหมาย และนโยบายและแผนที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานให้แก่ทุกภาคส่วน โดยจัดทำ แผนการต่างประเทศ 5S/5มี อันประกอบด้วย *Security* มีความมั่นคง *Sustainability* มีความมั่นคง ยั่งยืน *Standard* มีมาตรฐานสากล *Status* มีสถานะแลเกียรตินิยม และ *Synergy* มีพลัง ที่เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) คือนโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๒ การสร้างดุลยภาพระหว่างประเทศ อันมีเป้าหมายเดียวกันคือใช้ปัจจัยการต่างประเทศส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก เพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาที่ครอบคลุมทุกมิติ โดยกระทรวงการต่างประเทศตระหนักว่าการบรรลุเป้าหมายของแผนการต่างประเทศ 5S/5มี จำเป็นต้องมีกลไกในการวางแผนและการติดตามประเมินผลจากความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องร่วมกันดำเนินงานต่อไป

บริบทและสภาวะแวดล้อมที่สำคัญต่อการดำเนินงานการต่างประเทศในปัจจุบันเป็นความท้าทายใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแข่งขันของประเทศมหาอำนาจ ซึ่งได้แสดงออกท่าทีอย่างเข้มข้นในเวทีการต่างประเทศ ต่อประเด็นทางการเมือง การสะสมอาวุธ ประเด็นทางเศรษฐกิจ อย่าง การแย่งชิงการครองห่วงโซ่อุปทาน อาชีวอุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์ อันเป็นเรื่องสำคัญที่ไทยจำเป็นต้องดำเนินการเพื่อให้เกิดผลกระทบต่อประเทศน้อยที่สุด โดยต้องปรับลดความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนลง ตลอดจนจากปัญหาการแพร่ระบาดโควิด-19 ที่ผ่านมา และสงครามยูเครน - รัสเซีย นับเป็นเรื่องสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อทั่วโลก ซึ่งไทยก็ได้รับผลกระทบต่อเรื่องที่น่ามาซึ่งปัญหาอุปทาน อาชีว เศรษฐกิจ ที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มขึ้นของอัตราเงินเฟ้อ การปรับตัวของราคาสินค้าโภคภัณฑ์ที่สูงขึ้น นอกจากนั้นไทยยังจำเป็นต้องเฝ้าระวังปัญหาเศรษฐกิจถดถอยของสหรัฐฯ ที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อไทยอย่างรุนแรง

ปัญหาการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วอันสวนทางกับความล่าช้าของการพัฒนาทางเทคโนโลยีของไทย จึงทำให้ยังคงต้องพึ่งพิงประเทศมหาอำนาจ อันเป็นความท้าทายและภัยคุกคาม ที่อาจการก่อให้เกิดอาชญากรรมทางไซเบอร์ ตลอดจนส่งผลต่อโอกาสการนำเทคโนโลยีมาปรับใช้เพื่อการพัฒนาาระบบและ

โครงสร้างเศรษฐกิจ โดยประเทศไทยจำเป็นต้องเร่งดำเนินการพัฒนาเทคโนโลยี อาทิ ปัญญาประดิษฐ์ ควอนตัม ควบคู่ไปกับการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจต่อการใช้งานอย่างเหมาะสมกันไป

ปัญหาสิ่งแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ และภาวะโลกร้อน ก็มีความสำคัญอย่างยิ่ง จากผลกระทบที่เกิดขึ้นเป็นวงกว้างในทุกระดับ ได้แก่ การขยายตัวสู่ปัญหาความมั่นคงทางอาหาร สังคมผู้สูงอายุ ความมั่นคงทางทะเล การโยกย้ายถิ่นฐานอย่างผิดปกติ การหลบหนีเข้าเมือง การค้ายาเสพติด ความขัดแย้งเชิงผลประโยชน์ในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ปัญหาเมียนมา หรือข้อจำกัดในการกำหนดนโยบาย

ทั้งนี้ หน่วยงานภาครัฐจำเป็นต้องบูรณาการร่วมกันต่อการแก้ไขโดยอาศัยกลไกและกฎหมาย ร่วมกับความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านในการหาทางออกของปัญหาร่วมกัน โดยกระทรวงการต่างประเทศ พร้อมทั้งจะขับเคลื่อนงานด้านความมั่นคงในประเด็นการต่างประเทศร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ และภาคส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ด้วยความตั้งใจในการรักษาผลประโยชน์แห่งชาติและการเสริมสร้างดุลยภาพระหว่างประเทศที่เหมาะสม

นายทรงกลด สว่างวงศ์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบูรณ์ ช่วยราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ภายใต้กระแสหรือความเปลี่ยนแปลงในระดับโลกที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงไทย คือ การดำเนินงานด้านความมั่นคงที่กระทรวงมหาดไทยเป็นเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการร่วมกับหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ ด้านความมั่นคงที่สำคัญ ได้แก่ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ กระทรวงการต่างประเทศ และกระทรวงกลาโหม

การขับเคลื่อนงานด้านความมั่นคงตามนโยบายและแผนระดับชาติฯ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ของกระทรวงมหาดไทยคือ นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๓ การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติพื้นที่ชายแดน ที่เน้นย้ำการจัดระเบียบพื้นที่ชายแดนไทยที่ต้องครอบคลุมการดำเนินวิถีชีวิตของประชาชนในทุกมิติ อย่างเป็นปกติสุข โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นกลไกสำคัญในการดำเนินการ พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับการวางรากฐานความมั่นคง ตั้งแต่ระดับหมู่บ้าน ชุมชน และตำบล โดยอาศัยการบูรณาการการทำงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมด้านเศรษฐกิจ ตลอดจนลดปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ และเกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการตนเองได้อย่างแท้จริง

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๔ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งกระทรวงมหาดไทยดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง โดยประกาศการใช้แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ ซึ่งมีภาควิชาการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ รวมถึงมีการประมวลเหตุการณ์ด้านสาธารณภัยต่าง ๆ ในห้วงเวลา ๑๐ ปีที่ผ่านมา เพื่อนำมาสู่การกำหนดเป็นแผนดังกล่าว ทั้งนี้ การเสริมสร้างความเข้มแข็งและประสิทธิภาพในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้มากยิ่งขึ้นนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องเป็นกลไกหลักในการปฏิบัติงาน เนื่องจากมีความใกล้ชิดกับประชาชน ตลอดจนมีความเข้าใจในพื้นที่ได้ดีที่สุด ควบคู่กับอาศัยความร่วมมือและการบูรณาการการทำงานกับภาคส่วนต่าง ๆ ในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุผล

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๗ การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่ โดยกระทรวงมหาดไทยได้ใช้กลไกในระดับจังหวัด รวมทั้งการจัดทำพื้นที่เป้าหมายตามแนวทาง “ตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” และการจัดตั้งคณะอนุกรรมการจัดทำแผนงานด้านความมั่นคงจังหวัด โดยมีรองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับมอบหมาย

เป็นประธาน เพื่อให้การขับเคลื่อนงานด้านความมั่นคงเชิงพื้นที่ยกระดับการดำเนินงานภายใต้การบูรณาการการทำงานร่วมกัน

พล.ท. นพินทร์ ชั้นประดับ ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร

ความมั่นคงที่สามารถพิจารณาผ่านประเด็นทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และประเด็นอื่น ๆ โดยต้องคำนึงถึงบริบทหรือสภาวะแวดล้อม ที่หากเกิดความผิดปกติด้วยปัจจัยหรือตัวแสดงใด สามารถพิจารณาเป็นภัยหรือปัญหาความมั่นคงที่ต้องได้รับการบริหารจัดการ ปรับปรุงแก้ไข หรือดำเนินการเพื่อเสริมสร้างความมั่นคง

โดย กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ดำเนินงานภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคง (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ในฐานะหน่วยงานขับเคลื่อนระดับกลาง ทำหน้าที่อำนวยความสะดวกประสานงาน และสนับสนุนการปฏิบัติของหน่วยงานตามภารกิจความมั่นคง ตลอดจนเป็นหน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการ นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑ การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๒ การบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมืองและผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๖ การบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง และ นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๗ การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่

กลไกขับเคลื่อนการดำเนินงานตามภารกิจความมั่นคง แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ได้แก่ ๑) ระดับนโยบาย ๒) ระดับส่วนกลาง และ ๓) ระดับพื้นที่ ซึ่งต้องมุ่งเน้นการดำเนินงานโดยมีบูรณาการ ทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และที่สำคัญ ภาคประชาชน โดยเน้นย้ำต่อการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยเสริมสร้างความมั่นคงให้กับประเทศชาติและประชาชนต่อไปได้ นอกจากนี้ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เสนอแนะว่าจะต้องให้มีการสร้างองค์ความรู้ทางวิชาการอย่างบูรณาการ โดยอาศัยการมีส่วนร่วมเพื่อข้อมูลต่าง ๆ มาต่อยอดกับการดำเนินงานด้านความมั่นคง ซึ่งให้ความสำคัญทั้งในเชิงกระบวนการและการมีเป้าหมายในการดำเนินการเดียวกัน

น.อ. กิติกรณ กัญจนวณิชย์ รองผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผน ศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล

ศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐที่รับขอการปฏิบัติงานด้านความมั่นคงทางทะเล อันประกอบด้วย กองทัพเรือ กรมเจ้าท่า กรมประมง กรมศุลกากร กรมทรัพยากรทางทะเล กองบังคับการตำรวจน้ำ และกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน อย่างมีการบูรณาการความร่วมมือที่ครอบคลุมมิติต่าง ๆ ทางทะเล อาทิ ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมทางทะเล เศรษฐกิจสีน้ำเงิน การแข่งขันของประเทศมหาอำนาจ ตลอดจนความมั่นคงของมนุษย์

โดยศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลได้กำหนดภัยคุกคามทางทะเลไว้ทั้งหมด ๙ ด้าน ได้แก่ ๑) การกระทำอันเป็นโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธ ๒) การก่อการร้ายในทะเล ๓) การทำการประมง ๔) การเข้าเมืองผิดกฎหมาย ๕) การเกิดอุบัติเหตุและการกักขังทางทะเล ๖) การช่วยเหลือ

ผู้ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติ ๗) การรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๘) การลักลอบนำสิ่งผิดกฎหมายเข้าประเทศ และ ๙) การบังคับใช้แรงงาน แรงงานทาส และการค้ามนุษย์ในทะเล นอกจากนี้ด้วยพลวัตทางทะเล ภัยคุกคามที่เมื่อเกิดขึ้นจากพื้นที่หนึ่งย่อมส่งผลกระทบต่อพื้นที่หนึ่ง โดยมีปัจจัยต่าง ๆ เข้ามาเกี่ยวข้อง ตัวอย่างที่สำคัญเช่น การแย่งชิงความเป็นมหาอำนาจ ซึ่งส่งผลให้ในปัจจุบันและอนาคต ภัยคุกคามความมั่นคงทางทะเลมีแนวโน้มการเกิดเหตุสูงขึ้น แม้ที่ผ่านมาอัตราของเหตุการณ์ภัยความมั่นคงจะลดลงกว่าในช่วงของการแพร่ระบาดโควิด-19 กระนั้นปัญหาทางทะเลยังคงต้องจับตาและให้ความสำคัญใกล้ชิด โดยในช่วงเวลา ๙ ปีที่ผ่านมา ประเทศไทยมีจำนวนเหตุการณ์ภัยคุกคามที่เกิดขึ้นมากที่สุด คือ การเกิดอุบัติเหตุทางทะเล รองลงมา ได้แก่ การทำประมงผิดกฎหมาย การลักลอบเข้าเมืองและการค้ามนุษย์ การขนส่งสินค้าผิดกฎหมายและการค้ายาเสพติด การทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการบรรเทาสาธารณภัยตามลำดับ

ทั้งนี้ ภัยความมั่นคงทางทะเลสำคัญที่ส่งผลกระทบเป็นวงกว้างไปทั่วโลกคือ สภาวะโลกร้อน ที่ส่งผลกระทบต่อประเทศต่าง ๆ โดยศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลซึ่งมีหน้าที่ในการดำเนินงานด้านความมั่นคงทางทะเล จึงเน้นย้ำต่อการสร้างความตระหนักรู้ การรับรู้ และความเข้าใจในปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ทางทะเล (Maritime Domain) ทั้งในมิติของความมั่นคง ความปลอดภัย เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ให้เชื่อมโยงและต่อยอดข้อมูลความมั่นคงทางทะเลกับประเทศต่าง ๆ ร่วมกัน ตลอดจนการจัดทำแผนการรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ที่รองรับแผนระดับที่ ๒ ในการบูรณาการงานความมั่นคงทางทะเล ที่มุ่งพัฒนาหน่วยงานและกลไกการดำเนินงานร่วมกัน ทั้งจากหน่วยงานภาครัฐภายในประเทศ หน่วยงานภาครัฐต่างประเทศ และองค์การนอกภาครัฐ (Non-Governmental Organization : NGO)

นอกจากนี้ ศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลยังประสานความร่วมมือระหว่างกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เพื่อบูรณาการงานด้านความมั่นคง และการประสานงานที่มีการกำหนดพื้นที่ปฏิบัติงาน โดยศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติรับผิดชอบพื้นที่ในทะเล รวมทั้งพื้นที่ท่าเรือ กิจกรรมท่าเรือ ท่ารับ - ส่งคนโดยสาร กิจกรรมแพปลา และอื่น ๆ โดยมีกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรเป็นหน่วยสนับสนุน และกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรรับผิดชอบพื้นที่บนบก โดยมีศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติเป็นหน่วยสนับสนุน พื้นที่บนบกที่เป็นเกาะขนาดใหญ่ เป็นเขตรับผิดชอบของหน่วยปกครองพื้นที่ เว้นแต่เกาะบริเวณชายแดนทางทะเลที่มีหน่วยงานของกองทัพเรือตั้งอยู่ให้เป็นเกาะในความรับผิดชอบของศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติ หรือกระทั่งการประสานความร่วมมือกับสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ (สพฉ.) อันเป็นความร่วมมือในการคุ้มครองสิทธิต่อการเข้าถึงระบบการแพทย์ฉุกเฉินทางทะเล และแนวทางการปฏิบัติในการรับแจ้ง ประสานงาน จ่ายงาน และกำกับการส่งตัวผู้ป่วยฉุกเฉิน

โครงการสำคัญของศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติเพื่อรองรับสถานการณ์ความมั่นคงทางทะเลในอนาคต ที่มุ่งเน้นการเตรียมความพร้อม และการสร้างมาตรฐานสากลผ่านความร่วมมือกับนานาชาติ โดยการดำเนินการตามกรอบกฎหมายและระเบียบระหว่างประเทศ จึงได้กำหนดโครงการสำคัญขึ้นมาเพื่อให้หน่วยงานรับผิดชอบการปฏิบัติงานดำเนินการ ได้แก่ การสร้างความตระหนักรู้สถานการณ์ทางทะเล (Maritime

Domain Awareness : MDA) โครงการเรือตรวจการณ์ความเร็วสูง และโครงการจัดหาเฮลิคอปเตอร์ค้นหาและช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางทะเล

กองนโยบายและยุทธศาสตร์ความมั่นคง

๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๖

การสรุปการอภิปราย

เรื่อง “อนาคตความมั่นคงของไทยในมือของทุกคน ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงของบริบทโลกใหม่”

การประชุมเพื่อขับเคลื่อนนโยบายและแผนระดับชาติ

ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ไปสู่การปฏิบัติ

วันศุกร์ที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๒๕ - ๑๐.๔๐ น.

ณ ห้องพระพรหม ชั้น ๓ โรงแรมอัคริน แกรนด์ คอนเวนชัน กรุงเทพฯ

นายภคพงศ์ สมประสงค์ ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (มมมองภาคประชาชนและชุมชนท้องถิ่น) โดยยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงมีความสำคัญต่อการพัฒนาในระดับพื้นที่ ผ่านตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน สอดรับต่อสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนที่เน้นย้ำ ชุมชนท้องถิ่น เข้มแข็ง คือทางรอดของประเทศไทย ภายใต้วิสัยทัศน์ของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนที่มุ่งเน้นให้ชุมชนท้องถิ่นเข้มแข็งการกระจายตัวเต็มพื้นที่ทั่วประเทศไทย โดยการทำให้ ตำบลมั่นคง ต้องเกิดขึ้นจากการอยู่ร่วมกันของคนในสังคมที่มีกรอบความคิดและกลไกสำคัญจากภาคประชาชนในการทำหน้าที่พัฒนา ตามที่พระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดไว้ โดยให้ประเทศไทยมีสภาองค์กรชุมชนภายใต้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งปัจจุบันมีจำนวนมากถึง ๗,๘๐๐ สภาองค์กรชุมชน อันเป็นศูนย์ร่วมต่อการเชื่อมโยงในระดับท้องถิ่นโดยการเป็นที่ปรึกษาและเป็นเวทีหารือในการกำหนดกติกาหรือแนวทางการอยู่ร่วมกันอย่างเป็นสุข

ปัจจุบันการขับเคลื่อนแผนตำบลเพื่อพัฒนาชุมชน หมู่บ้าน และยกระดับแผนระดับจังหวัดให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ดำเนินผ่านการเชื่อมโยงและวางทิศทางที่ร้อยเรียงของปัญหาต่าง ๆ สู่การบูรณาการที่มุ่งเน้นการดำเนินงานอย่างมีส่วนร่วม ตำบลมั่นคง คือทุนทางสังคมและเศรษฐกิจฐานรากในระดับตำบล ชุมชน หมู่บ้าน และประชาชน ที่จะต้องนำมาปรับใช้ในการร่วมขับเคลื่อนงานและต่อยอดศักยภาพของแต่ละพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม และสุดท้าย การทำให้ ตำบลยั่งยืน ต้องอาศัยกลไกกลางเชิงพื้นที่ในการบริหารจัดการและขับเคลื่อน อาทิ การเกิดขึ้นของกองทุนสวัสดิการชุมชน หรือกองทุนวันละบาท อันเป็นเครื่องมือในการสร้างภูมิคุ้มกันของประชาชนระดับพื้นที่ขึ้นมาเพื่อมารองรับวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ หรือปัญหาอื่น ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชน ทั้งนี้ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนได้เน้นย้ำการเปิดพื้นที่ให้แก่ตำบล ชุมชน หมู่บ้าน และประชาชนทุกคน สามารถดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับอื่นว่า เป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยแก้ไขปัญหาสังคมให้คลี่คลายโดยสอดคล้องต่อความต้องการ ตลอดจนต้องให้มีการกระจายอำนาจและทรัพยากรสู่ท้องถิ่น เพื่อการบริหารจัดการตนเอง โดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จะสามารถเกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสมและตอบรับต่อศักยภาพเชิงพื้นที่อย่างมีบูรณาการร่วมกันต่อไปได้

ดร.ภคพงศ์ บุญชัย เลขาธิการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (มุมมองความมั่นคงทางสิ่งแวดล้อม) โดยปัญหาระบบนิเวศ สิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ ภัยธรรมชาติ ทำให้เกิดความเสียหายต่อชีวิต ทรัพย์สิน การดำรงชีพ และคุณภาพชีวิต ฯลฯ แต่ไม่รวมถึงการทำให้เกิดความขัดแย้งในสังคม สังคมที่เกิดความขัดแย้งจะมีโครงสร้างพื้นฐานที่ขาดเสถียรภาพ ความไม่เป็นธรรม ความไม่ยั่งยืน การไม่คุ้มครองสิทธิประชาชน และความไม่เป็นประชาธิปไตยอยู่ก่อนแล้ว ดังนั้นความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมหรือปัญหาสภาวะโลกร้อนจึงเป็นเพียงส่วนขยายของความขัดแย้งในสังคมที่เกิดขึ้น โดยสังคมที่มีเสถียรภาพจะสามารถปรับตัวและแก้ไขปัญหา

ความขัดแย้งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้อย่างทันที่ เนื่องจากได้รับการเข้าถึงทรัพยากรที่ทั่วถึงและได้รับการขจัดความเหลื่อมล้ำในสังคม ซึ่งต่างจากสังคมที่ปราศจากเสถียรภาพ เกิดความเหลื่อมล้ำ และมีความเปราะบาง โดยองค์การสหประชาชาติ (United Nations : UN) รายงานว่ามี “กลุ่มบุคคลเปราะบาง” จำนวนกว่า ๓,๐๐๐ ล้านคนทั่วโลก ซึ่งหมายถึงคนยากจน คนชายขอบ กลุ่มชาติพันธุ์ โดยเฉพาะกลุ่มคนจนในประเทศกำลังพัฒนา ที่อาศัยอยู่บริเวณเส้นศูนย์สูตรจะได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) โดยตรงกว่าประเทศอื่น อันสะท้อนถึงสภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมและการบริหารจัดการของแต่ละประเทศ นอกจากนี้พบว่ารายงานของคณะกรรมการระหว่างรัฐบาลว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Intergovernmental Panel on Climate Change : IPCC) ได้สร้างความตระหนักว่าโลกควรจะรักษาอุณหภูมิไม่ให้ทะลุ ๑.๕ องศาเซลเซียส ในปี ๒๐๓๐ - ๒๐๓๕ ข้างหน้า ซึ่งปัจจุบันปี ๒๐๒๓ อุณหภูมิโลกทะลุ ๑.๕ องศาเซลเซียสไปแล้ว ซึ่งทำให้ทำให้ก๊าซเรือนกระจกยังคงพุ่งสูงขึ้นและส่งผลกระทบต่อสภาพความมั่นคงทางภูมิอากาศ (Climate Security) ในปัจจุบันเป็นอย่างมาก ทั้งนี้ แม้ปัญหาโลกร้อนยังไม่ส่งผลกระทบอย่างเป็นทางการดำรงชีวิตประจำวันของมนุษย์ ทว่าในอนาคตปัญหาสภาพภูมิอากาศที่ผันผวนจะส่งผลกระทบโดยเป็นภัยของความมั่นคง ที่ทุกภาคส่วนจำเป็นต้องพิจารณาออกนอกกรอบแนวคิดความมั่นคงแบบเดิม เพื่อแสวงหาแนวทางการแก้ไข และสร้างสถานะที่ทุกคนจะสามารถอยู่บนโลกโดยตระหนักร่วมกันได้เป็นอย่างดี

ศาสตราจารย์ ดร. เอก ตั้งทรัพย์วัฒนา (ความมั่นคงและสื่อออนไลน์และการรู้เท่าทัน) กล่าวถึงการใช้อำนาจทางการเมืองในมิติต่าง ๆ รวมถึงการใช้อำนาจทางการเมืองผ่านการสร้างวาทกรรม เพื่อควบคุมความคิดความเชื่อของคนในสังคม ผ่าน “สื่อ” ที่ปัจจุบันในโลกยุคโลกาภิวัตน์นั้นมีความก้าวหน้าเป็นอย่างมาก จากสื่อแบบเดิม อาทิ วิทยุ ทีวี ซึ่งจะต้องมีการผลิตเนื้อหาโดยทีมผลิตขนาดใหญ่ สู่อุปกรณ์ใหม่ อาทิ Line, Facebook, Twitter และ Tiktok ที่สามารถผลิตเนื้อหาได้ด้วยตนเอง มีความรวดเร็วทั้งในการผลิต การแพร่กระจาย ตลอดจนการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย ทำให้สื่อออนไลน์เปรียบเสมือนสื่อที่มีสองด้าน หรือดาบสองคม ที่มีทั้งข้อดีและข้อเสีย และด้วยความทรงพลังของสื่อในยุคปัจจุบัน การสร้างวาทกรรมผ่านสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) จึงเป็นการสร้างอำนาจในรูปแบบหนึ่ง และกลายเป็นหนึ่งในเครื่องมือทางการเมืองและความมั่นคงที่มีประสิทธิภาพอย่างมาก รวมทั้งมีบทบาทสำคัญในการทำสงครามไฮบริด (Hybrid War) ดังเห็นได้จากกรณีการสู้รบในยุโรปในปัจจุบัน และสถานการณ์การเมืองไทย ที่มีคนจำนวนมากเลือกเชื่อถือข้อมูลที่เผยแพร่ผ่านสื่อ และในความขัดแย้งไม่เพียงแต่มีการต่อสู้โดยการใช้อาวุธเท่านั้น ยังมีการต่อสู้กันในเรื่องของข้อมูลในสื่อด้วย โดยมีสาเหตุประการสำคัญ คือ อารมณ์ ความรู้สึก ความเชื่อ และความไม่รู้ ประกอบกับการที่แต่ละเรื่อง/ประเด็นต่างมีเหตุและผลต่างกัน ทำให้การ “การบิดเบือน” ข้อมูลจากสื่อสังคมออนไลน์ประสบผลอย่างมาก ดังนั้นการที่จะรู้เท่าทันการสร้างวาทกรรมทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์จะต้องมี “หลัก” ในการศึกษา/ความรู้ทางการเมือง และกระบวนการวิเคราะห์ทางการเมือง โดยการใช้ “สติ” และ “ปัญญา” ขจัดอารมณ์ ความรู้สึก ความเชื่อ อันนำไปสู่อคติทางการเมือง และมีการวิเคราะห์บนฐานของข้อเท็จจริง ในท้ายที่สุด แม้ว่าเทคโนโลยีดิจิทัล จะถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือทางการเมืองและความมั่นคง แต่เทคโนโลยีดิจิทัลยังคงมีประโยชน์ในหลากหลายด้าน ซึ่งจะต้องตระหนักและคำนึงถึงความน่าเชื่อถือและความเสถียรของข้อมูลหากนำมาใช้

นายปรนน์ รุติธรรม โกรทการสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่ง
ประเทศไทย (มุมมองความมั่นคงทางเศรษฐกิจ)

๑. บทบาทต่อการขับเคลื่อนนโยบายและแผนระดับชาติฯ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ไปสู่การปฏิบัติ โดยที่ผ่านมามีวิกฤตความมั่นคงเกิดขึ้นหลากหลายมิติ อาทิ ปัญหาภัยพิบัติ ปัญหาการเมือง ปัญหาการแข่งขันด้านเศรษฐกิจสงครามการค้า ปัญหาการแพร่ระบาดของโควิด-19 รวมไปถึงปัญหาสงครามรัสเซีย - ยูเครนนั้น ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ ทั้งภาคการผลิตและภาคการส่งออกอย่างเห็นได้ชัด ซึ่ง ส.อ.ท. สามารถสนับสนุนการดำเนินงานด้านความมั่นคงผ่านแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๓ ในประเด็นความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก โดยเร่งขับเคลื่อนการดำเนินงานตามวิสัยทัศน์ ONE FTI : เสริมสร้างความแข็งแกร่งให้อุตสาหกรรมไทย เพื่อประเทศไทยที่เข้มแข็งกว่าเดิม “Strengthen Thai Industries for Stronger Thailand” ภายใต้เป้าหมาย SDGs และการพัฒนาอุตสาหกรรมประเทศไทยแบบยั่งยืนตามแนวคิด BCG

๒. มุมมองการเตรียมพร้อมและรับมือสถานการณ์/บริบทแวดล้อมด้านความมั่นคงในปัจจุบันและอนาคต ๕ ปี ข้างหน้า ส.อ.ท. ได้จัดลำดับความเสี่ยงภัยคุกคามโลกโดยแบ่งออกเป็น ๒ ระยะ คือ ๑) ระยะสั้น ๒ ปี และ ๒) ระยะยาว ๑๐ ปี รวมถึงได้วิเคราะห์ความท้าทายของเศรษฐกิจของประเทศที่ต้องได้รับการบริหารจัดการ

๒.๑ ระยะสั้น ๒ ปี ได้แก่ วิกฤตค่าครองชีพ ภัยพิบัติทางธรรมชาติและเหตุสภาพภูมิอากาศสุดขั้ว การเผชิญหน้าทางภูมิรัฐศาสตร์ และความล้มเหลวในการบรรเทาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๒.๒ ระยะยาว ๑๐ ปี ได้แก่ ความล้มเหลวในการบรรเทาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความล้มเหลวในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ ภัยพิบัติทางธรรมชาติและเหตุสภาพภูมิอากาศสุดขั้ว และการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพและการล่มสลายของระบบนิเวศ

๒.๓ ความท้าทายของเศรษฐกิจไทย ที่ประเทศต้องบริหารจัดการโดยด่วน มีด้วยกัน ๖ ประเด็น คือ ๑) กบฏกรายได้ปานกลาง ๒) ชีตความสามารถในการแข่งขัน ๓) การเติบโตที่ไม่สมดุล ๔) ความยากจนเรื้อรัง ๕) สังคมผู้สูงอายุ และ ๖) ภาวะทางการเมืองคลั่ง

การประเมินขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ หรือ IMD ประเมินประเทศไทยดี ขึ้น ๓ อันดับ โดยอยู่ในอันดับที่ ๓๐ จากผลการประเมินพบว่า ด้านการศึกษา การบริหารสังคม และการเพิ่มบุคลากรทางการแพทย์ ยังคงเป็นจุดอ่อนที่ต้องเร่งพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

๓. แนวทางการยกระดับอุตสาหกรรมไทยสู่ความยั่งยืน มีด้วยกัน ๘ แนวทาง ได้แก่ ๑) ยกระดับห่วงโซ่มูลค่าภาคอุตสาหกรรม ๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนา/ใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ๓) ส่งเสริมเศรษฐกิจตาม BCG Model ๔) ยกระดับมาตรฐานฝีมือแรงงาน สร้าง/ดึงดูดผู้เชี่ยวชาญ และพัฒนาระบบการศึกษา ๕) ปฏิรูปกฎหมาย (Regulatory Guillotine) ๖) เร่งเจรจาความตกลงการค้า FTA

๗) พัฒนาปัจจัยพื้นฐานในการส่งเสริมและสนับสนุน SME และ Startup และ ๘) ส่งเสริมการใช้พลังงานสะอาด ปรับกระบวนการผลิตสู่คาร์บอนต่ำ

กองนโยบายและยุทธศาสตร์ความมั่นคง

๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๖